

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ

Στις χώρες της ΕΕ δεν υπάρχει ενιαίο σύστημα Συνεχούς Επαγγελματικής Επιμόρφωσης (ΣΕΕ) που να ακολουθούν τα κράτη μέλη.

Από το Manual of Dental Practice 2015 του CED πληροφορούμεθα ότι κάθε χώρα έχει τουλάχιστον ηθική υποχρέωση οι οδοντίατροι της να ακολουθούν κάποια μορφή ΣΕΕ. Τα δεδομένα για το 2015 στα 32 κράτη μέλη της ΕΕ είναι τα εξής:

- 15 χώρες έχουν υποχρεωτική (mandatory) ΣΕΕ
- 4 χώρες έχουν μερικώς υποχρεωτική (partially mandatory) ΣΕΕ
- 6 χώρες έχουν μη υποχρεωτική αλλά με επίσημα προγράμματα ΣΕΕ (not mandatory but formal system)
- 6 χώρες έχουν μη υποχρεωτική (obligation only) ΣΕΕ (μεταξύ των οποίων η Ελλάδα).
- 1 χώρα δεν έδωσε πληροφορίες (Liechtenstein)

Αναλύοντας τα δεδομένα των κρατών της ΕΕ βλέπουμε ότι σε 19 κράτη (15+4) από τα 32 έχουν υποχρεωτική ή μερικώς υποχρεωτική ΣΕΕ δηλαδή ποσοστό 59,3% . Μη υποχρεωτική ΣΕΕ έχουν μόνο 6 κράτη δηλαδή ποσοστό 18,75 %.

Στα κράτη με υποχρεωτική ή μερικώς υποχρεωτική ΣΕΕ ορίζεται ορισμένος αριθμός ωρών ΣΕΕ για διάστημα ορισμένων ετών, ενώ σε άλλα ορίζεται ένας αριθμός επιμορφωτικών μορίων για ορισμένα έτη. Ο αριθμός ωρών που απαιτούνται ποικίλει από 60 ώρες για 6 χρόνια, έως 250 ώρες για 5 χρόνια (δηλώνονται και ώρες μελέτης). Άλλα κράτη ορίζουν αριθμό ημερών συμμετοχής σε σεμινάρια ανά έτος. Επίσης σε κάποια προβλέπονται και εξετάσεις για τη λήψη του πιστοποιητικού ΣΕΕ, κάτι που θα πρέπει να απασχολήσει και εμάς στο μέλλον..

Για να έχουμε μια πληρέστερη ενημέρωση από νομικής πλευράς επί του θέματος της συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης των οδοντιάτρων και να αποκρυσταλλώσουμε άποψη περί της σπουδαιότητάς της, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

1. Η οδηγία 2005/36/ΕΚ για τα επαγγελματικά προσόντα, καθορίζει “τις ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης που θα εξοπλίσουν τον πτυχιούχο οδοντίατρο με τις απαραίτητες ικανότητες για να αρχίσει να ασκεί την οδοντιατρική.” Αυτό, ωστόσο, αντιπροσωπεύει μόνο το πρώτο στάδιο της καριέρας ενός οδοντιάτρου. Από την αποφοίτησή τους όμως, οι επαγγελματίες θα πρέπει να αναλάβουν συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη (CPD) καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους.
2. Επιπρόσθετα, η Οδηγία 2005/36/ΕΚ σημειώνει: “ Τα κράτη μέλη της ΕΕ διασφαλίζουν ότι, οι επαγγελματίες είναι σε θέση να επικαιροποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, ενθαρρύνοντας τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη, προκειμένου να διατηρούν μια ασφαλή και αποτελεσματική πρακτική και να ενημερώνονται για τις επαγγελματικές εξελίξεις.”

3. Η Οδηγία 2013/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων στο άρθρο 15 σημειώνει ότι: «Η συνεχής επαγγελματική εξέλιξη συμβάλλει στην ασφαλή και αποτελεσματική άσκηση δραστηριοτήτων των επαγγελματιών οι οποίοι επωφελούνται από την αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών τους προσόντων».
(<http://data.europa.eu/eli/dir/2013/55/oj>)
4. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του CED στο άρθρο 4.3 αναφέρει ότι, ο οδοντίατρος «πρέπει να διασφαλίζει την ποιότητα της περίθαλψης του ασθενούς με την ενημέρωση των επαγγελματικών του γνώσεων και δεξιοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής του ζωής». (Γενική Συνέλευση του CED στις 26 Μάιος 2017).
(<https://www.eoo.gr/wp-content/uploads/2007/11/kodikas-deontologias-odontiatron-e.e..pdf>).
5. Στον νόμο 3418/2005, κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας, το άρθρο 10 αναφέρει: «Η άσκηση της ιατρικής γίνεται σύμφωνα με τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ιατρικής επιστήμης. Ο ιατρός έχει υποχρέωση συνεχιζόμενης δια βίου εκπαίδευσης και ενημέρωσης σχετικά με τις εξελίξεις της ιατρικής επιστήμης και της ειδικότητας του».
6. Στο ΠΔ 39/2009 στο άρθρο 20 παρ. 3 αναφέρεται: «Ο οδοντίατρος πρέπει να συμμετέχει κατά το μέτρο των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων του στη σταθερή βελτίωση της ποιότητας των φροντίδων με την έρευνα, ή τη διαρκή τελειοποίηση του τρόπου προσφοράς τους στον ασθενή, οι οποίες είναι σύμφωνες με τα δεδομένα της επιστήμης».
7. Στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου «ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ», που έχει εγκριθεί από την ΓΣ της ΕΟΟ, το άρθρο 97 αναφέρει: «Ο οδοντίατρος έχει υποχρέωση συνεχιζόμενης δια βίου εκπαίδευσης και ενημέρωσης σχετικά με τις εξελίξεις της οδοντιατρικής και της ιατρικής επιστήμης. Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει όχι μόνον τις επαγγελματικές και επιστημονικές γνώσεις, αλλά και τις κλινικές δεξιότητες, καθώς και τις ικανότητες συνεργασίας σε ομάδα για θέματα που άπτονται της οδοντιατρικής περίθαλψης, αλλά και γενικότερα θέματα υγείας και προστασίας του περιβάλλοντος».
8. Στο άρθρο 100 του νόμου 4486/2017 μεταξύ άλλων αναφέρει ότι: «Η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία (Ε.Ο.Ο.) φέρει την αποκλειστική ευθύνη της διαχείρισης, πιστοποίησης και μοριοδότησης του συστήματος συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης των οδοντιάτρων».
9. Σύμφωνα με τη κοινή Υπουργική Απόφαση Γ4α/Γ. Π οικ.4044/2018 - ΦΕΚ 116/Β/23-1-2018: «Καθορισμός Κριτηρίων Επιλογής και Διαδικασίας Υποβολής Υποψηφιοτήτων, Αξιολόγησης και Επιλογής για Θέσεις Κλάδου Ιατρών και Οδοντιάτρων Ε.Σ.Υ.» στα κριτήρια επιλογής για θέσεις ιατρών και οδοντιάτρων στο ΕΣΥ, βαθμολογείται η παρακολούθηση επιστημονικών εκδηλώσεων με μόρια συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
10. Στις ΗΠΑ η ADA συνιστά κατά μέσο όρο τουλάχιστον 60 ώρες συνεχιζόμενης εκπαίδευσης κάθε 3 χρόνια, ενώ οι υποχρεωτικές ώρες ποικίλουν ανάλογα με την Πολιτεία. Η Ακαδημία Γενικής Οδοντιατρικής απαιτεί από τα μέλη της 75 ώρες ανά τριετία με 15 ώρες ετησίως κατ' ελάχιστον. Επίσης σε ορισμένες πολιτείες των ΗΠΑ ο οδοντίατρος είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει ένα

συγκεκριμένο αριθμό ωρών κάθε χρόνο για να μπορέσει να ανανεώσει την άδεια άσκησης επαγγέλματος και επιπλέον να έχει ορισμένες ώρες Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης σε ορισμένα θέματα (έλεγχος διασποράς λοιμώξεων, συνταγογράφηση κ.α.. [Στεφ. Κούρτης, ΟΒ, Μάρτιος-Απρίλιος 2023]

Λόγω της ταχύτατης εξέλιξης της οδοντιατρικής επιστήμης και της τεχνολογίας, οι γνώσεις και οι δεξιότητες των οδοντιάτρων εμπλουτίζονται και μεταβάλλονται συνεχώς. **Επομένως, συνεχής και μόνιμος πρέπει να είναι ο χαρακτήρας της επιμόρφωσης των οδοντιάτρων.**

Επιπλέον, άλλες παράμετροι που καταδεικνύουν την αναγκαιότητα της εφαρμογής της ΣΕΕΟ στην χώρα μας είναι οι συνεχώς αυξανόμενες νέες καταγγελίες για ιατρικά σφάλματα, η ραγδαία αύξηση των οδοντιάτρων στην Ελλάδα και η αναπόφευκτη αύξηση του επαγγελματικού ανταγωνισμού.

Το υπό τον κ. Κατσίκη ΔΣ της ΕΟΟ, κατάφερε με μεθοδικότητα και μεγάλες πιέσεις στην τότε Κυβέρνηση, να ψηφιστεί ο νόμος 4486/2017 και πιο συγκεκριμένα το άρθρο 100 αυτού. Το άρθρο αυτό (100) δίνει στην ΕΟΟ την αποκλειστική ευθύνη της διαχείρισης, πιστοποίησης και μοριοδότησης του συστήματος της ΣΕΕ των Οδοντιάτρων (ΣΕΕΟ). Ακόμα ο νομοθέτης δίνει τη δυνατότητα στη ΕΟΟ να ιδρύσει το ΙΕΘΕ , σκοπός του οποίου είναι η προώθηση και η ενίσχυση της συμμετοχής των οδοντιάτρων στη ΣΕΕ και ο συντονισμός και η διασφάλιση υψηλού επιπέδου ΣΕΕ.

Θεωρούμε ότι Βασικό συνδικαλιστικό ζητούμενο, τόσο της ΕΟΟ όσο και των Ο.Σ. είναι η **άσκηση υψηλής ποιότητας οδοντιατρικής, ώστε να διασφαλίζονται με το καλύτερο και ασφαλέστερο τρόπο οι ασθενείς μας και να διαφυλάσσεται το κύρος του οδοντιατρικού επαγγέλματος.**

Η συνεχιζόμενη επιμόρφωση των ιατρών και οδοντιάτρων τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί και τείνει να θεσμοθετηθεί διεθνώς η υποχρεωτικότητας της. Είναι ηθική υποχρέωση των ιατρών να ενημερώνονται και να προσφέρουν σύγχρονες θεραπείες στους ασθενείς τους. Επίσης στην έκδοση της ΕΟΟ που αφορά την ΣΕΕΟ, αναφέρεται ρητώς ότι «η αποχή από την επιμόρφωση οδηγεί στην παροχή κατώτερης ποιότητας και ίσως επικίνδυνης θεραπείας, σε σχέση με εκείνη που διασφαλίζει η επαφή με τις εξελίξεις της οδοντιατρικής επιστήμης».

Η ΕΟΟ μετά από πρόταση του ΙΕΘΕ αποφάσισε ότι, **«κάθε οδοντίατρος πρέπει να συγκεντρώνει συνολικά 100 μόρια ανά πενταετία προκειμένου να του χορηγείται το Πιστοποιητικό ΣΕΕΟ της ΕΟΟ»**. Η σύνδεση δε του Πιστοποιητικού ΣΕΕΟ της ΕΟΟ με την άδεια ή βεβαίωση άσκησης του επαγγέλματος, όπως εφαρμόζεται στις προηγμένες χώρες της ΕΕ και στις ΗΠΑ, θα αναβαθμίσει θεσμικά την ελληνική οδοντιατρική διεθνώς.

Απομένει, λοιπόν, η ΕΟΟ να αποφασίσει τώρα, αν η **ΣΕΕΟ θα είναι υποχρεωτική ή όχι**. Η μέχρι τώρα “θολή” κατάσταση, που συζητάμε για υποχρεωτικότητα αλλά υποχρεωτικότητα δεν εννοούμε, δεν οδηγεί πουθενά. Απεναντίας, δημιουργεί

σύγχυση. Ταυτόχρονα, οι φιλότιμες προσπάθειες πολλών Ο.Σ. να διοργανώνουν επιστημονικές ημερίδες στις περιοχές τους δεν αποδίδουν, λόγω της απροθυμίας των συναδέλφων να συμμετάσχουν σε αυτές, αφού τίποτα δεν έχουν να χάσουν

ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΤΟ ΔΣ ΤΗΣ ΕΟΟ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ:

Α. Η ΣΕΕΟ είναι υποχρεωτική και συνδέεται άμεσα με την άδεια ή βεβαίωση άσκησης του επαγγέλματος.

Να υπάρξει έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση όλων των οδοντιάτρων της χώρας μέσω των Ο.Σ. για την **υποχρεωτικότητα της ΣΕΕΟ (Mandatory)**, τη μορφή του προγράμματος και τις απαιτήσεις του.

Β. Κατά τη διάρκεια μιας πενταετίας ο οδοντίατρος υποχρεούται να συγκεντρώνει 100 μόρια ΣΕΕΟ και κατ' ελάχιστον 10 μόρια ΣΕΕΟ ανά έτος. Εντός 2 μηνών από την συμπλήρωση της πενταετίας ο οδοντίατρος υποχρεούται να υποβάλει στον Ο.Σ. που ανήκει τα βεβαιωτικά των μορίων του.

Γ. Το πρόγραμμα της ΣΕΕΟ να λειτουργήσει πιλοτικά για το διάστημα των πρώτων πέντε ετών από την αρχική ψήφισή του στη ΓΣ της ΕΟΟ, δηλαδή το 2018. Το διάστημα δε αυτό να επεκταθεί κατά δύο έτη, λόγω της πανδημίας Covid-19 και να μετρηθούν τα μόρια που συγκέντρωσαν οι οδοντίατροι στο τέλος της περιόδου αυτής.

Δ. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου πιλοτικού χρονικού διαστήματος (των 5+2 ετών), να μην ισχύσουν αρνητικές επιπτώσεις στους οδοντιάτρους που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό των 100 μορίων ΣΕΕΟ ως προς την άδεια άσκησης του επαγγέλματος τους. Απεναντίας, να ισχύουν **ΜΟΝΟ** θετικά μέτρα για εκείνους τους οδοντιάτρους που απέκτησαν το πιστοποιητικό ΣΕΕΟ.

Συγκεκριμένα το πιστοποιητικό ΣΕΕ του οδοντιάτρου , να διασυνδέεται με:

- τη δυνατότητα πρόσληψής του στο δημόσιο (ΕΣΥ, ΠΕΔΥ).
- τη δυνατότητα ορισμού του, ως επιστημονικά υπεύθυνου, σε μονάδες ΠΦΥ.
- τη δυνατότητά να συνταγογραφεί ειδικές διαγνωστικές εξετάσεις πχ βιοψίες, αιματολογικές εξετάσεις, CBCT, κ.α.
- τη δυνατότητα σύναψης σύμβασης με ασφαλιστικά ταμεία.
- τη λήψη ειδικού σήματος από το ΙΕΘΕ, ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του για τη ΣΕΕΟ.
- τη δυνατότητα αναφοράς στις βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι στους οδοντιάτρους, ότι είναι κάτοχος του πιστοποιητικού της ΣΕΕΟ.
- Τη δυνατότητα παροχής οδοντιατρικής κατ' οίκον.
- η ασφάλεια αστικής ευθύνης να καλύπτει μόνο τους έχοντας το πιστοποιητικό ΣΕΕΟ ή να έχουν έκπτωση στο ετήσιο ασφάλιστρό τους.

Ε. Εάν ο οδοντίατρος δεν έχει συγκεντρώσει τα προβλεπόμενα μόρια της ΣΕΕΟ εντός της πενταετίας(κάθε πενταετίας μετά την πιλοτική περίοδο) τότε :

1. Να αναστέλλεται προσωρινά η άδεια ή η βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος του οδοντιάτρου, με απόφαση του ΔΣ της ΕΟΟ, ύστερα από πρόταση του ΑΠΣΟ. (κατά τον ν. 4600/2019, αρθ. 115 παρ. α)
2. Η Ανάκτηση του δικαιώματος άσκησης του οδοντιατρικού επαγγέλματος, μετά τη συμπλήρωση των υπολειπόμενων μορίων της ΣΕΕΟ, γίνεται με την έκδοση βεβαίωσης παύσης ισχύος της αναστολής, με απόφαση των ίδιων οργάνων της ΕΟΟ.(ν. 4600/2019, αρθ. 116)
3. Εάν ο αριθμός των υπολειπόμενων μορίων ΣΕΕΟ είναι έως 20, να δίδεται η δυνατότητα στον οδοντίατρο να τα συμπληρώσει εντός των πρώτων 6 μηνών της νέας πενταετίας χωρίς την αναστολή της άδειας ή της βεβαίωσης άσκησης επαγγέλματος. Σε αντίθετη περίπτωση να ισχύουν τα 1 και 2

(χρησιμοποιείται ο όρος αναστολή και όχι ανάκληση, διότι ο όρος ανάκληση είναι πιο αυστηρός καθώς στερεί την άδεια άσκησης επαγγέλματος που ίσως να είναι στα όρια της νομιμότητας, ενώ η αναστολή προβλέπεται στις δυνατότητες των πειθαρχικών οργάνων των ΟΣ και ΕΟΟ.)

Ζ. Για τους νέους οδοντιάτρους η έναρξη της πενταετίας να αρχίζει 5 χρόνια από τη λήψη του πτυχίου τους.

Η. Κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου η θεματολογία, εκτός των ελεύθερων θεμάτων, να περιλαμβάνει υποχρεωτικά και τα εξής: διαχείριση βεβαρυμμένου οδοντιατρικού ασθενή, μέτρα πρόληψης διασποράς λοιμώξεων στο οδοντιατρείο, ΚΑΡΠΑ. Τα υποχρεωτικά θέματα να παρέχονται δωρεάν από τους Ο.Σ. ή την ΕΟΟ.

Θ. Οι Ο.Σ. υποχρεούνται να οργανώνουν ετησίως μοριοδοτούμενες επιστημονικές εκδηλώσεις στα γεωγραφικά όρια τους, ώστε να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος αριθμός μορίων ΣΕΕΟ στα μέλη τους. Η ΕΟΟ να επιδοτεί τους μικρούς Οδοντιατρικούς Συλλόγους που έχουν έως 100 μέλη, ιδίως νησιωτικούς και δυσπρόσιτους ηπειρωτικούς, με ποσό έως 2000 ευρώ ανά έτος, για τη διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων στην περιοχή τους. Η επιδότηση θα δίδεται μετά την υποβολή στην ΕΟΟ σχετικών επιβεβαιωτικών στοιχείων από τους Συλλόγους.

Ι. Η ΕΟΟ να διοργανώνει δωρεάν webinar μέσω της πλατφόρμας της (και οι Ο.Σ.), ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον οδοντίατρο να συγκεντρώνει μόρια χωρίς την οικονομική επιβάρυνση του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Οδηγία 2005/36/ΕΚ
- 2.Manual of Dental Practice 2015 του CED
- 3.Κώδικα Δεοντολογίας του CED:
<https://www.eoo.gr/wp-content/uploads/2007/11/kodikas-deontologias-odontiatron-e.e..pdf>
- 4.Οδηγία 2013/55/ΕΕ: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/55/oj>
- 5.Νόμος 4600/2019 : Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λουπές διατάξεις.
- 6.ΠΔ 39/2009
- 7.Σχέδιο νόμου «ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ»: ΓΣ της ΕΟΟ
- 8.Νόμος 3418/2005 , κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας

- 9.Κ Υ Α Γ4α/Γ. Π οικ.4044/2018 - ΦΕΚ 116/Β/23-1-2018: «Καθορισμός Κριτηρίων Επιλογής και Διαδικασίας Υποβολής Υποψηφιοτήτων, Αξιολόγησης και Επιλογής για Θέσεις Κλάδου Ιατρών και Οδοντιάτρων Ε.Σ.Υ.»
- 10.Στεφ. Κούρτης, ΟΒ, Μάρτιος-Απρίλιος 2023.
- 11.Ν.4486/2017 (άρθρο 100)
- 12.ΕΟΟ: ΙΕΘΕ – Συνεχής Επαγγελματική Εκπαίδευση Οδοντιάτρων, Έκδοση της Επιστημονικής Επιτροπής της ΕΟΟ, Αθήνα, 2018
13. ΙΕΘΕ. Εισήγηση για το θέμα της μοριοδότησης της επιμόρφωσης των οδοντιάτρων, 2021.

ΡΟΔΟΣ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΝΙΚΟΣ ΔΙΑΚΟΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΜΕΛΟΣ ΔΣ ΕΟΟ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΣ